SAO Y; CỤC THỐNG KÊ; Thời gian ký: 2026-10-21T10:04:57+07:00

BỘ TÀI CHÍNH
CỤC THỐNG KÊ

Số: 3139/CTK-ĐTTK

V/v hướng dẫn thực hiện Phương án Điều tra giá tiêu dùng

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 21 tháng 10 năm 2026

Kính gửi: Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương

Thực hiện Quyết định số 922/QĐ-CTK ngày 16 tháng 7 năm 2025 của Cục trưởng Cục Thống kê ban hành Phương án Điều tra giá tiêu dùng và Quyết định số 1386/QĐ-CTK ngày 23 tháng 12 năm 2025 của Cục trưởng Cục Thống kê ban hành Kế hoạch và hướng dẫn thực hiện Phương án Điều tra giá tiêu dùng được sửa đổi bởi Quyết định số 182/QĐ-CTK ngày 24 tháng 3 năm 2026, Cục Thống kê hướng dẫn thực hiện thống nhất một số nội dung nghiệp vụ như sau:

1. Nội dung quy định tại "Trường hợp 4. Mặt hàng không còn xuất hiện quy định tại nội dung 2.2. Xử lý một số trường hợp đặc biệt tại mục 2. Thu thập, xử lý thông tin" Phần III của Kế hoạch và hướng dẫn thực hiện Phương án Điều tra giá tiêu dùng theo Quyết định số 1386/QĐ-CTK ngày 23 tháng 12 năm 2025 của Cục trưởng Cục Thống kê hướng dẫn chi tiết như sau:

"(4) Trường hợp 4. Mặt hàng không còn tại điểm điều tra: Mặt hàng không xuất hiện vì các lý do sau:

- Người sản xuất ngừng sản xuất, hoặc đổi mẫu mã, điều chỉnh quy cách, phẩm cấp, đưa ra sản phẩm mới;

- Cửa hàng (đơn vị điều tra) ngừng kinh doanh hoặc chuyển mặt hàng kinh doanh do nhu cầu tiêu dùng mặt hàng đó giảm sút... Trong trường hợp này phải thực hiện các bước sau:

- Bước 1: Tìm điểm có mặt hàng trong khu vực

Điều tra viên (ĐTV) và Giám sát viên cấp cơ sở, cấp tỉnh (GSV) thực hiện tìm trong khu vực điều tra điểm điều tra thay thế (điểm tìm mới phải có cùng loại hình, cùng khu vực thành thị hoặc nông thôn với đơn vị điều tra cũ có bán mặt hàng điều tra). Trường hợp tìm thấy điểm điều tra mới, GSV cấp tỉnh thực hiện bổ sung điểm và thay thế điểm trên phần mềm quản lý giám sát;

- Bước 2: Tìm điểm có mặt hàng ở xã, phường lân cận

Trường hợp không tìm được điểm thay thế ở Bước 1, ĐTV và GSV tỉnh thực hiện, tìm điểm điều tra thay thế ở các xã, phường lân cận khu vực điều tra, bổ sung xã, phường có điểm điều tra vào khu vực điều tra để thực hiện thay thế (xã, phường lân cận được bổ sung là xã, phường chưa thuộc khu vực điều tra nào trong mạng lưới điều tra), GSV cấp tỉnh thực hiện bổ sung điểm và thay thế điểm trên phần mềm quản lý giám sát.

- Bước 3: Thay mặt hàng tương đương

+ Bước 3.1: Mặt hàng lương thực thực phẩm: Sau khi thực hiện Bước 1, Bước 2 nhưng vẫn không có điểm điều tra để thay thế. ĐTV và GSV tỉnh thực hiện tìm mặt hàng tương đương để thay thế: (i) ưu tiên thay thế mặt hàng tương đương tại chính điểm điều tra, tại tháng điều tra ĐTV chọn câu 14 = 1 để nhập thông tin mặt hàng tương đương tại điểm; (ii) thay thế mặt hàng tương đương tại điểm điều tra thay thế, tại tháng điều tra ĐTV chọn câu 14 = 2, GSV cấp tỉnh thực hiện bổ sung điểm và thay thế điểm trên phần mềm quản lý giám sát.

Cách chọn mặt hàng thay thế như sau:

+ Chọn mặt hàng cùng nhóm cấp 4, có quy cách phẩm cấp tương đương mặt hàng cũ;

+ Có khả năng tồn tại lâu dài trên thị trường;

+ Có xu hướng tiêu thụ mạnh và phổ biến trên thị trường.

Cách tính và đưa mức giá của mặt hàng thay thế vào tính chỉ số như sau: Giả sử tại nhóm hàng Y có 3 mặt hàng đại diện A, B, C được thu thập giá hàng tháng, đến tháng 3/2026, trên thị trường có mặt hàng D cùng nhóm cấp 4 với mặt hàng A, mặt hàng D có xu hướng tiêu thụ mạng và phổ biến trên thị trường, mặt hàng A không còn tồn tại trên thị trường; khi đó thực hiện thay thế mặt hàng A bằng mặt hàng D và cách tính chỉ số giá cá thể như sau:

Mã số	Nhóm mặt hàng	Giá tiêu dùng (đồng)				Chỉ số giá cá thể tháng báo cáo so với tháng trước (%)	
		Tháng 01	Tháng 02	Tháng 3	Tháng 4	Tháng 02	Tháng 3
0524401	Nhóm Y						
05244011	Mặt hàng A	133	135			101,50	-

Mã số	Nhóm mặt hàng	Giá tiêu dùng (đồng)				Chỉ số giá cá thể tháng báo cáo so với tháng trước (%)	
		Tháng 01	Tháng 02	Tháng 3	Tháng 4	Tháng 02	Tháng 3
05244012	Mặt hàng B	210	215	220	225	102,38	102,33
05244013	Mặt hàng C	170	172	175	170	101,18	101,74
05244014	Mặt hàng D	....		145	148	-	
	Chỉ số của A-B-C					101,69	
	Chỉ số của B-C						102,03

Tính chỉ số giá tháng 3/2026 so với tháng 02/2026 của nhóm Y từ hai mặt hàng B và C:

$$Ip = (102,33 \times 101,74)^{1/2} = 102,03\ \%$$

+ Bước 3.2. Mặt hàng ngoài lương thực thực phẩm: Sau khi thực hiện Bước 1, Bước 2, Bước 3 nhưng vẫn không có điểm điều tra hoặc mặt hàng tương đương để thay thế. Đối với mặt hàng không thuộc nhóm lương thực, thực phẩm tươi sống, thực hiện tìm điểm điều tra hoặc mặt hàng thay thế trên toàn tỉnh. Trường hợp tìm thấy, GSV cấp tỉnh thực hiện bổ sung điểm và thay thế điểm trên phần mềm quản lý giám sát.

- Bước 4: Đóng mặt hàng

Sau khi thực hiện tất cả các bước trên, GSV tỉnh không tìm được điểm điều tra hoặc mặt hàng tương đương để thay thế. Thống kê tỉnh, thành phố có văn bản xác nhận đã rà soát, không tìm được điểm thay thế, mặt hàng thay thế và đề nghị ngừng thu giá mặt hàng tại điểm điều tra (đóng mặt hàng) về Cục Thống kê qua Ban Điều tra thống kê xem xét thực hiện đóng mặt hàng tại điểm điều tra.

Lưu ý: Đối với các mặt hàng không tìm được điểm thay thế, mặt hàng tương đương để thay thế trước thời điểm Công văn hướng dẫn này, thực hiện đóng mặt hàng.

2. Bổ sung hướng dẫn phiếu thu thập thông tin điều tra giá tiêu dùng của Câu 12 như sau: "Đối với các mặt hàng có tính mùa vụ, thời vụ cho phép thời gian tạm thời không thu được giá tối đa 11 tháng".

Cục Thống kê thông báo để Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương thống nhất thực hiện./.

Nơi nhận:
- Như trên;
- Cục trưởng (để báo cáo);
- Các Phó Cục trưởng;
- Các đơn vị: DVG, TTXL (để phối hợp thực hiện);
- Lưu: VT, ĐTTK.

KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG

BỘ TÀI CHÍNH

Đỗ Thị Ngọc